

AESCHYLUS

SEPTYNETAS PRIEŠ TĒBUS

Iš senosios graikų kalbos vertė

RIČARDAS MIRONAS

VEIKĖJAI

ETEOKLIS

PASIUNTINYS – ŽVALGAS

MERGINŲ CHORAS

ISMENĖ

ANTIGONĖ

ŠAUKLYS

PROLOGAS

Aikštė Tėbuose prieš karaliaus rūmus. Iš rūmų išeina karalius ETEOKLIS ir kalba į susirinkusius senius ir paauglius, nes kariuomenei tinkamai vyrai yra užėmę vietas ant miesto tvirtovės sienų.

ETEOKLIS   Piliečiai Kadmo, tas dabar prabilti turi,
Kuris valstybę saugo ir, šio miesto vairą
Budriai laikydamas, sumerk akių negali.
Kada mums sekasi, – dėkojame dievams,
O jei (apsaugok mus!) nelaimė atsitinka,
Tada po visą miestą vieną Eteoklį
Miestiečiai garbina triukšmingais savo himnais
Ir aimana graudžia. Tegu palieka Dzeusui
10   Garbingas Kadmo miesto Apgynėjo vardas.
O jums dabar visiems – ir tiems, kurie dar laukiat
Jaunystės ištvėringos, ir nebejauniems,
Didžiai išugdžiusiems savųjų kūnų galią,
Reikės, pagal jėgas ir pareigą įvykdyt:
Apginti savo miestą, tėviškės dievų
Apsaugot aukurus, kad jų šlovė negestų,
Apgint vaikus ir Žemę, motiną visų,
Maitintoją brangiausią, nes ji mus mažus,
Dar tik ropojusius, globojo maloningai,
20   Sau prisiimdama visos auklybės vargą,
Ir išaugino mus piliečiais skydnešiais,
Kad būtume šiandieną jai ištikimi.
Ir dievas iki šiol mums buvo palankus,
Nes pastarąjį laiką, nors ir apgultiems,
Daugiausia sekės mums dėka dievų kariauti.
Tačiau dabar žynys ir burtininkas paukščių,
Kurs be ugnies ženklų, tik ausimis ir širdžia,

30 Neklystamu menu, suvokia paukščių bylą, –
Šis pranašysčių viešpats sako, jog achajai
Baisingą antpuolį nakčia yra nutarę
Ir didį sąmokslą prieš mūsų miestą rengia.
Į bokštus tad tuojau ir prie tvirtovės vartų
Skubėkite visi, pilnai apsiginklavę!
Užpildykite spragas, sustokit ant pastolių
Ir prie tvirtovės vartų ginkitės tvirtai.
Ir narsūs būkite! Kariaunos atėjūnų
Nesibijokite: juk dievas gina mus.
Į priešų gi eiles aš pasiunčiau žvalgus,
Ir, mano nuomone, jų žygis bus ne veltui:
40 Kai išklausysiu juos klasta mūs neįveiks.

Jeina PASIUNTYNIS

PASIUNTINYS Kadmiečių viešpatie, šaunusis Eteokli!
Aš atnešiau iš ten tikrų žinių. Regėjau
Patsai kariuomenę ir visa, kas ten dedas:
Septynetas vadų, pačių narsiausių vyrų,
Į skydą juodąjį supylę jaučio kraują
IR šioj aukoj rankas suvilginę, prisiekė
Arėju, Enija ir kruvinu Siaubu
Paimti pultimi šį seną Kadmo miestą
Ir, apiplėšus jį, sugriaut iš pamatų
50 Arba krauju savuoju žemę šią aplaistyt.
O savo atminimui į tėvų namus
Adrasto pasiuntė vežimą, savo rankom
Apvainikavę jį ir ašarom aplaistę,
Tačiau jų lūpose nebuvo aimanų.
Ir tvirta geležim pavirto jų valia,

Alsavo jie drąsa lyg liūtai, laukią mūšio.
Panašios priesaikos nežino sugaišties.
Ir burtus traukė jie, kai aš juos palikau:
Kiekvienas jų šitaip turi pasirinkti
60 Tvirtovės mūsų vartus, kur savo būrį ves.
Todėl geriausius vyrus, miesto rinkinius,
Greičiau paskirk vadais prie vartų kiekvienu.
Pilnai ginkluotoji kariuomenė argiečių
Juk jau visai arti. Žygiuoja, dulkės kyla...
Ir mūsų lygumas užteršia baltos putos,
Ištiškę iš žirgų pailsusių nasrų.
Bet tu, lyg tas prityręs laivo vairininkas,
Apsaugok mūsų miestą, pirm negu audringas
Arėjo viesulas tėvynę mūsų užgrius,
70 Nes jau įsėlusios kariaunos bangos ošia.
Tad nė akimirkos negaišęs veikti imk.
O aš, kaip ir anksčiau, stebėsiu visą dieną
Neklystančia akimi; iš mano žodžių aiškiai
Pažinęs įvykius, pavojaus nepatirsi

PASIUNTINYS *išeina*

ETEOKLIS

O Dzeusai, motin Žeme! O dievai globėjai!
O Erinija, o galingas tėvo keršte!
Nesunaikinkite, negriaukit mano miesto!
Neatiduokit jį priešiškas rankas!
Čia jūsų aukurai, graikų kalba čia skamba.
80 Laisvajam kraštui šiam, senajam Kadmo miestui
Skaudus vergystės jungo niekad neuždėkit!
Pagelbėkite mums. Bendros naudos maldauju:
Juk tik laimingas miestas garbina dievus.

ETEOKLIS su visais tēbiečiais išeina. Į tuščia aikštę įeina MERGAIČIŲ CHORAS.

CHORAS

PARODAS

Man graudu pasakyt, kokie baisūs vargai

Mus prispaudė iš naujo: žiauri kariauna,

Jau stovyklą palinkus, veržias į mus.

Puola mus begaliniai raitųjų būriai,

Ore lakstančios dulkės tai duoda suprast –

90 Nebylus pranešėjas tikrovės aiškios.

Baimė spaudžia man širdį: girdėt vis arčiau

Žvangesys priešo ginklų. Kariaunos šauksmai

Vis lakioja po lygumą, šniokščia piktai

Tartum sriautas galingas, tekąs iš kalnų.

Io, io, dievai ir deivės! Kylančią

Atremkit grėsmę!

Už pylimo griaudžia šauksmai,

Eina minios su skydais baltais,

Pasirengusios miestą užpulti.

100 Kas gi apsaugos, kas gi pagelbės

Iš dievų ir deivių?

Kurio gi dievo stabui pulsiu aš į kojas?

Laimingi dievai gražiasosčiai!

Pats metas stabus apkabinti!

Ko delsiame, pilnos dejonių?

Ar girdite skydų trenksmus?

Mūs rūbai ir šitie vainikai

Tik maldai dabar reikalingi.

Štai trenksmas vėl: ten braška daugel iečių.

110 Arėjau, dieve, argi mus išduosi?

Kas bus su ta žeme, kurią kadais globojai?

O dieve auksašalmi, saugok, saugok miestą,
Kuris tau buvo mielas kitados.

Dievai, globėjai šitos žemės,
Ateikite čionai visi!

Pažvelkite į šių merginų būrį:
Jos meldžia jus vergystę atitolint.

Puošniašalmių vyrų bangos,
Keliamos Arėjo vėtros,
Aplink mūsų miestą ošia.

120

Bet tu, o Dzeusai, tėve visagali,
Neleisk, neleiski priešams mus pavergti.

Argiečiai supa Kadmo miestą,
Ir apima mus priešo ginklų baimė,

Ir brizgilai argietiškų žirgų
Liūdnai mums žvanga apie žudynes.

Septynetas vadų didžiai narsingų,
Ištraukę burtus, puola jau vartus
Ir krato rankose aštriąsias ietis.

130

Bet tu, kovų mėgėja, dieviška Palade,
Galingo Dzeuso dukra, gelbėk mūsų miestą!

Ir tu, kūrėjau žirgo, tu, valdove marių,
Kurs savo trišake blaškai žuvis, – išgelbėk,
O Poseidone, mus iš gresiančių vargų,
Ir tu taip pat, Arėjau, mūs globėjau, būki,
Apsaugok Kadmo miestą, sielokis dėl jo.

Ir tu, Kipride, tu, o promote kilties,
Atremk nuo mūsų priešą: juk iš tavo kraujo
Mes esam kilusios; ir einam pas tave,

140

Ir maldomis tavęsp mes šaukiamės, o deive!

Ir tu, Likieti, vėl Naikintoju pabūk
Kariaunos priešiškos ir ją priversk vaitoti.
Tu taipgi, Dzeuso dukra, gimus iš Letojos,
Laikyk parengus lanką, miela Artemide!

O varge, varge!

Aplinkui miestą jau vežimų triukšmas girdis.

Valdove Hera!

Ir ratų stebulės girgždėdamos dejuoja.

O miela Artemide, vargas, vargas!

150

Ir, iečių krečiamas, įsiuto netgi oras.
Kas mūsų miestui bus, ir kas jo laukia?
Ir kokią pabaigą mums dievas duos? O varge!

Štai akmenys jau daužo bokštų viršų.

O mielas Apolone!

Jau vartuos girdisi varinių skydų gausmas.

Tačiau šventoji mūsų pabaiga,

Kuri nulems ir karą, juk ateis iš Dzeuso.

Bet tu, valdove Onka, laimingoji,

Būk maloni mums ir apsaugok mus

160

Ir mūsų brangų miestą septynvartį.

STROFA

O vargas, dievai tobulieji,

O vargas, jūs, tobulos deivės,

Sargai visagaliai mūs žemės,

Šio miesto, karų nukamuoto,

Neleiskit pavergti kariaunai

Kitoniškai kalbančių vyrų!

Į jus mes rankas dabar tiesiam:

Išgirskit, išgirskit teisingų

Merginų šauksmus ir maldas.

ANTISTROFA

170

O vargas, meilingi dievai!
Globėjai ir miesto gynėjai,
Parodykit meilę mūs kraštui,
Globokite mūsų šventoves,
Kur mūsų bendruomenė meldžias,
Globodami ginkite jąsias.
Atminkite, kiek mūsų miestas
Meilingai per savo šventes
Aukų jums gausingų sudėjo!

Vėl pasirodo ETEOKLIS

ETEOKLIS

180

Įkyrios valkatos! Jūs pasakykit man,
Ar tai nors kiek padės išgelbėt mūsų miestą,
Ar tai įkvėps drąsos jo apgultiems kariams,
Jei, prieš dievų stabus parpuolusios, jūs šaukiat
Ir spiegiat, meldamos, ir piktinat protingus?
O, kad su moterimis man netektų niekad
Nei laimėj malonioj, nei varguose bendrauti!
Nes kai joms sekasi – jžūlios jos be saiko,
O įbaugintos ko – namams ir savo miestui
Nelaimę dvigubą jos atneša tuoju.

190

Štai ir dabar piliečiams baimės jūs įvarėt,
Bėgiodamos triukšmingai į visas puses.
Išoris priešas gi nuo to tiktai stiprėja,
O iš vidaus mes patys griauame save.
Štai ką su moterimis kartais prigyvensi!
Bet jei šį kartą kas įsakymo nepaisys,
Ar moteris, ar vyras, – kas jisai bebūtų,

Užtikrinu aš jus, sulauks mirties baudmės:
Gėdingai liaudis jį užmuš akmenimis.
Terūpi vyrams tai, kas dedasi mieste,
Į šituos reikalus jūs, moterys, nelįskit,
200 Sėdėkite namie ir liaukitės mums kenkę.
Girdėjai tu ar ne? Gal kartais apkurta?

CHORAS

I strofa

Išsigandau, Edipo vaike mielas,
Išgirdusi tą bildesį vežimų,
Kai sukdamosi stebulės sugirgždo
Ir kai sužvango žirgo pažaboto
Nerimstantieji niekad brizgilai.

ETEOKLIS

Tai kas iš to? Sakyk: ar audroje jūreivis
Ras išsigelbėjimui priemonę tikriausią,
Jei bailiai peršoks jis iš laivo galo priekin,
210 Kai marių bangose jo laivui vargti teks?

CHORAS

II antistrofa

Aš pas stabus senovinius atbėgau,
Tikėdama laimingųjų malone,
Kai akmenų krušos baisingas griausmas
Pakilo vartuos. Baimė mus pastūmė
Maldaut dievus apginti mūsų miestą.

ETOKLIS

Maldaukit bokštus jus atremti priešų ietis.

CHORAS

Ar ne dievų tai valioj?

ETEOKLIS

Bet juk ir dievai,
Kaip sakoma, apleidžią miestą užkariautą.

CHORAS

II strofa

O, kad niekados, man gyvenant, šitas
Sambūris dievų neapleistų mūsų!

220

Ir kad plėšiamo neregėčiau miesto,

Uždegto priešų!

ETEOKLIS Dievus man šaukdama, tik neužtrauk nelaimės:
Klusnumas juk yra išgelbėtojo mūsų –
Pasisekimo – tėvas. Šitaip aš kalbu.

CHORAS *II antistrofa*

Bet dievų jėgos nepranoksta niekas:
Gelbsti ji dažnai iš sunkios nelaimės,
Kai tamsi migla prieš akis grūmoja
Žmogui bejėgiui.

ETEOKLIS Kai priešai puola miestą, vyrai teturėtų
Dievus maldauti žosmės ir jiems aukas aukoti,
230 O tau tylėti reikia, likus namuose.

CHORAS *III strofa*

Tik dėka dievų mūs miestas
Dar atlaiko priešų minią.
Argi tai nusikaltimas –
Garbinti dievus geruosius?

ETEOKLIS Aš nepavydžiu tau, kad giminę dievų
Tu garbini. Tiktai piliečių bailiaširdžiais
Man nedaryk. Raminkis ir per daug nebūkštau.

CHORAS *III antistrofa*

Tokį triukšmą netikėtą
Vos išgirdusi, atbėgau
240 Aš baugi ir nusigandus
Į akropolį garbingą.

ETEOKLIS Tik nepradėkit staugt, kai gausit šiurpią žinią,
Kad užmuštas kas nors ar sužeistas yra.
Žmonių žudynėmis Arėjas juk maitinas.

CHORAS Štai aš ir vėl girdžiu, kaip žvengia ten žirgai.
ETEOKLIS Tik jau girdėdama per daug man neišgirs!
CHORAS Vaitoja visas miestas: priešai supa jį.
ETEOKLIS Ar nepakanka to, kad rūpinsiuos tuo aš?
CHORAS Bijau aš, vartuose stiprėja bildesys.
250 **ETEOKLIS** Ar nesiliausi tu po visą miestą šaukti!
CHORAS O sambūri dievų, tvirtovės neišduok!
ETEOKLIS Gal vis dėlto tylėt išmoktum, po galais!
CHORAS Dievai, globėjai miesto, man vergaut nelemkit!
ETEOKLIS Pati tu pavergei save ir visą miestą!
CHORAS Nukreipk strėles į priešą, visagalis Dzeuse!
ETEOKLIS O Dzeusai, kokią tu mums moterį sukūrei!
CHORAS Niekingą, kaip ir vyrus... Nukariauto miesto.
ETEOKLIS Tu vėl murmėt imi, stabus apsikabinus?
CHORAS Iš baimės aš liežuvio nebesuvaldau.
260 **ETEOKLIS** Ar negalėtum man malonę padaryti.
CHORAS Sakyk. Aš tarsiu tau, ar tai galiu įvykdyt.
ETEOKLIS O nelaimingoji, tylėk, draugų negąsdink!
CHORAS Tylėsiu. Su kitais iškęsiu tai, kas lemta.
ETEOKLIS Šie tavo žodžiai man kur kas labiau patinka.
Be to gi, pagaliau, palikusi stabus,
Maldauk, kad mums dievai kovot padėtų mūšy, Ir apžadus manuosius išklausk. Po to Helenų papročiu užtrauk pajaną šventą, Tą apeiginį šauksmą, kurs padės mūs miestui, 270 Padrąšins mūsiškius, pašalins priešo baimę. Žadu šalies dievams ir miesto šio globėjams, Gyvenantiems laukuos ir saugantiems mūs aikštes, Žadu šaltiniams Dirkės, vandenims Ismėno:

Jei kas nusiseks ir miestas bus apgintas,
Aš liepsiu aukurus aplaistyti krauju
Ėriukų papjautų ir švęsti triumfo šventę,
O paimtąjį grobį – priešų drabužius –
Prikalti ietimis prie mūsų dievų šventovių.
Štai apžadai, kuriuos turi tu padaryti
280 Vietoj vaitojimų ir sielvarto dejonių.
Nedūsauk tad tuščiai ir nešniokštuok taip klaikiai:
Tai nepadės išvengti tau skirtos lemties.
O aš dabar einu prie sienų septynvarčių
Šešių rikiuoti vyrų ir savęs septinto –
Vertingų priešininkų mūsų miesto priešams,
Pirmiau negu atvyks pasiuntiniai greitieji
Ir staigios žinios jų privers visus lakstyti.

ETEOKLIS išeina

CHORAS

I strofa

Noriu paklust, bet iš baimės nerimsta krūtinė,
Neapleidžia širdies
290 Sunkūs rūpesčiai, sukelia siaubą.
Sienas puolančių priešų bijausi...
Balandėlė baugi
Šitaip dreba dėl savo mažyčių,
Kai piktoji gyvatė
Lizdą užgula jai.

Iš jų vieni į bokštus,
Visais pulkais, visa minia,
Jau žengia... Ko sulauksiu?..

Kiti gi akmenis aštrius

Į piliečius gynėjus

280

290

300

Aplinkui svaido.
O, gelbėkit, dievai,
Gerieji sūnūs Dzeuso –
Ir Kadmo miestą, ir jo žmones!

I antistrofa

Man pasakykit, kurią pasirinksite šalį,
Dar puikesnę už šią,
Jeigu priešams paliksit jos žemę,
Dirkės vandenį, gerti sveikiausius
Iš visų vandenų,
310 Kuriuos siunčia į mus Poseidonas,
Šitos žemės valdovas,
Ir Tetijos vaikai...

Dėl to, dievai globėjai,
Šį miestą puolantiems kariams
Ligas ir baimę siųskit,
Tebėga, mesdami ginklus.
O miesto šio piliečių
Iškelkit garbę.

Karštai maldaujam jus:

Ateikit, dailiasosčiai,
Ir būkit miesto šio gynėjai.

II strofa

O, liūdna būtų, jei toks senas miestas,
Kaip karo grobis, Hadan nugarmėtų,
Jei, pavergtas, jis virstų pelenais,
Jei dievas leistų, kad achajų vyrai,
Teriotų jį, netekusį garbės,
320 Jei moteris, sugautas už plaukų,

330 Deja, deja, ir jaunas ir senas,
Vergijon vestų rūbais sudraskytais,
Be skirtumo, lyg kokius galvijus.
Vaitoja gailiai niokojamas miestas,
Belaisviams žūstant šauksmo sūkury...
Tokios sunkios bijausi aš dalios.

II antistrofa

340 O, verkčiau aš, jei prieš vestuvių dieną
Išniekintos, keliauti jos turėtų
Iš tėviškės nekenčiamu keliu!
Ką aš sakau! Aš tvirtinu, jog žuvęs
Už jas daug sykių būtų laimingesnis.
O, daug nelaimių miestas nugalėtas
Iškęsti turi, vargas mums, deja!
Tas žudo, kitas vejasi ir grobia
Ar padega namus. Ir dūmais miestą
Išbjaurina. Žudytojo tautų
Rūstaus Arėjo audra smarkiai šėlsta,
Išniekindama tai, kas buvo šventa.

III strofa

350 Aikštės bildesio pilnos,
Puola miestą jau bokštų grandis.
Vyras žūsta nuo vyro aksties,
O klyksmai kruvini
Kūdikėlių mažų
Prie motinų skamba krūtinių.
Kyla Sąmyšis, brolis Plėšimo...
Ir grobikas grobikui pagelbsti,
O, norėdamas sėbrą surasti,

Neplėšęs neplėšusį šaukia...
Jie trokšta sau grobio didesnio...
Ko gi galime mes betikėtis?

III antistrofa

360

Vaisiai, žemėn nukritę,
Liūdną reginį sukelia mums.
O, karčioji tarnaičių dalia!
Žemės dovanos tos
Nenaudingai aplink
Čia mėtos ir žūsta be skaičiaus...
O, prislėgtos kančių negirdėtų,
Jaunos vergės, sugautos per karą,
Namuose nugalėtojo priešo
Pas vyrą laimingą tik liūdi...
Vilties nēr, kad tamsiosios naktys
Iš kančių pražūtingų išlaisvins.

PIRMAS PUSCHORIS

370

O, draugės, rodos man, kad štai ateina žvalgas,
Apie kariuomenę mums nešdamas naujienų.
Jo kojos skubinas, kaip ratų stipinai.

ANTRAS PUSCHORIS

O ir valdovas pats, Edipo vaikas, taipgi
Tikru laiku ateina žvalgo išklaudyti.
Jam kojos pinasi: mat, skubinas ir jis.

PASIUNTINYS Dabar gerai žinau, kas dedas priešų tarpe

380

Kuriuos vartus kiekvienais burtais pasirinko.
Prie Proito vartų jau Tidėjas atidūmė.
Bet per Ismėno upę pereit jam neleidžia
Žynys. Mat, jo aukų dievai priimt nenori.

Tidėjas, siausdamas ir trokšdamas kautynių,
Lyg slibinas grėsmingas šaukia iš pietų.
Jis plūsta pranašą, Eklida išmintingą,
Ir keikdams tvirtina, kad šis, mirties ir mūšio
Bijodamas, lyg šuo dabar vizgena bailiai.
Taip šaukdamas, jisai didingai purto šalną,
Išpuoštą plunksnomis, ir žvangina grėsmingai
Varpeliais žalvario, prie skydo pritaisytais.
Ant skydo gi jisai išdidų ženklą turi –
390 Ten žėri žvaigždėmis naktovidžio dangus,
O skydo vidury – šviesesnė už žvaigždynus
Mėnulio pilnatis, nakties akis, žioruoja.
Su šitokiais šarvais puikybės pilnas dūksta
Ant kranto šaukdamas, didžiai ištroškęs mūšio.
Taip žirgas ramdomas į brizgilus šniokštuoja,
Kai jis trimito gausmą girdi ir nerimsta.
Ką siūsi tu prieš tokį? Kas tikrai įstengtų
Vartus apginti Proito, skląstį jų atstūmus?
400 **ETEOKLIS** Visai man nebaisus vien papuošalas vyro:
Juk tie visi ženklai sužeisti negalės,
Be ieties neįkąs nei plunksnos, nei varpeliai.
O kai dėl tos nakties, kuri, kaip tu sakai,
Ant skydo žėri jam skaisčiais dangaus žvaigždynais, –
Galbūt, kam nors jinai ir bus dar pranašinga!
Ir jeigu mirštančiam užmerktų ji akis
Tam, kurs įžūlųjį ant skydo ženklą laiko, –
Šis ženklas jam pačiam geriausiai ir pritiktų:
Išpranašaus jis pats puikybei savo galą.
Astako šaunų sūnų prieš Tidėją siūsiu.

410 Jis puikiai sugebės anuos vartus apginti:
Geros kilmės jisai, Drovumo deivės sostą
Jis garbina, nekęsdams žodžių įžūlių,
Jis trokšta būt kilnus, niekšybės neapkenčia.
Jis atžala yra anų sėtinių vyrų,
Kuriuos Arėjas leido. Jis šios žemės vaikas.
Arėjo rankose likimas Melanipo,
Bet kraujo prievolė galingai šaukia jį
Nuo žemės motinos atremti priešo ietį.

CHORAS

I strofa

420 Laimės teduoda dievai
Mano gynėjui, kurs stoja
Kautis už teisųjį miestą.
Vis dėlto kruviną mirtį
Žūstančių mano draugų
Bus man baisu pamatyti.

PASIUNTINYS Tegu, kaip trokštat jūs, dievai jam laimės teikia.

Elektros pult vartus nulemta Kapanėjui.
Tai kitas milžinas, už tą, kurį minėjau,
Augalotesnis dar. Jis giriasi be saiko.
430 Siaubingai graso mums. Tegu neleis likimas
Įvykdyti jam tai! Sugriauti jis žada miestą,
Ar dievas to norės ar nenorės – vis viena.
Ir net jei Dzeusas pats į kovą įsikištų,
Į žemę trenkdamas, tai jo nesulaikytų!
Perkūno gi smūgius ir žaibą jis vadina
Vidurdienio kaitra. Jo ženklas – nuogas vyras,
Kurs laiko rankoje liepsnojantį degėlą,
Ir aukso raidėmis “Sudeginsiu aš miestą”

Jis graso. Siųsk prieš tokį... Kas jį drįs atremti?

440

Kas nepabūgęs stos prieš vyrą pagyrūną?

ETEOKLIS

Ir šitos štai naudos kita nauda jau gimsta.

Jei vyrus apima beprotiškas pagyras,

Liežuvis kaltintoju daros jiems tikriausiu.

Grasimus įvykdyt rengias Kapanėjas

Ir niekina dievus. Mankštindamas liežuvį,

Jis džiūgauja tuščiai. Dangun jis siunčia Dzeusui,

Mirtingas būdamas, grasinimo žodžius.

Bet tikras aš, kad jį ugnianešys perkūnas

Visai teisingai trenks, ir bus tai jam ne saulės

450

Vidurdienio kaitra, o jau visai kas kita.

Kad ir labai jis siunta ir kalbos nevaldo,

Aš suradau jam vyrą, degantį drąsa.

Stiprusis Polifontas bus sauga tikroji,

Jei mūsų užtarėja, deivė Artemidė,

Taip pat kiti dievai – mums rodys palankumą.

Sakyk, kam burtais teko sekantieji vartai.

CHORAS

I antistrofa

O, kad pražūtų, kurs graso

Miestui! Kad strėlės perkūno

Jam sukliudytų užpulti

460

Mano namus, kur praleidau

Savo laimingą mergystę,

Ir išvaryti vergijon...

PASIUNTINYS Klausyk, kam lemta pulti sekančius vartus:

Trečiajam – Eteoklui jau trečiasis burtas

Iš skaisčiavario šalmo apversto iššoko.

Jis prie Neitiškių vartų savo būrį ves.

Jau pažabotus žirgus, prunkštajančius aršiai,
Prie sienų trokštančius nulėkt, ratu jis suka.
Ir švilpia kamanos piktai laukinę gaidą,
470 Jai pritaria šniokštimas šnervių išdidžių.
Jo skydas papuoštas nepaprastu būdu:
Ginkluotas sunkiai vyras kopėčiomis kopia
Ant priėjo miesto sienų, jas sugriaut ketindams.
Šūkiu ant savo skydo ir jisai grasina,
Kad pats Arėjas jo nuo bokštų neatstums.
Statyk prieš šitą vyrą tokį, kurs galėtų
Apginti mūsų miestą nuo vergystės jungo.

ETEOKLIS

Aš jau turiu ką siųsti, jei likimas leidžia.
Statysiu aš prieš jį ne tuščią pagyrūną,
480 O giminės sėtinių narsų Megarėją,
Kreonto sūnų, tą, kurs vartuose kovos,
Įsiutusių žirgų prunkštimo nepabūgęs,
Kurs, mūšy žūdamas, atsidėkos už viską
Jį auklėjusiai šaliai, ar ant skydo miestą
Ir vyrus du pakėlęs, tėviškės namus
Papuoš grobiu savuoju. Girk dabar jau kitą
Ir, garbindamas jį, man žodžių negailėk.

CHORAS

II strofa

O gynėjau mano namų!
Aš maldauju, kad sektųsi jam
490 Ir kad priešus nelaimės prislėgtų!
Kaip įsiutusios piktos jų širdys
Išdidžiai mūsų miestui graso,
Taip ir pykdamas Dzeusas kerštingas
Tepažiūri į juos pačius.

PASIUNTINYS Ketvirtas bus tasai, kuris triukšmingai puola

Kaimyninius vartus Aténės Onkos. Stotas

Ir povyza žiauri Hipomedonto – baisiai

Išgąsdino mane, kai pamačiau, kaip suka

Jis savo rato skydą – milžinišką kluoną!

500 Aš ne tuščiai kalbu. Ir tas, kurs jojo skydą

Išdailino ir ženklą tinkamą padirbo,

Turėjo būt tikrai nepaprastas drožėjas:

Ten iš juodų nasrų siaubingojo Tifono

Ugnies vingiuotas brolis – juodas dūmas veržias.

O skydo išgaubimą puošia iš kraštų

Gyvačių sąraizgos, aplipusios aplinkui.

Arėjo įkvėptas, jis kaip arši Tiujadė

Į mūšį veržiasi ir šaukia karo šūkį,

O žvilgsniais lyg žaibais aplinkui svaido siaubą.

510 Reikėtų atidžiai ir rūpestingai gintis

Nuo jo puolimo, – jis jau artinas prie vartų.

ETEOKLIS Paladė Onka juk, kaimynė šitų vartų,

Pirmoji ginti ims nuo priešų savo miestą

Ir, nepakęsdama šio vyro įžūlumo,

Jį vys, kaip slibiną baisingą nuo vaikų.

Šaunusis Hiperbijas, Enopo sūnus,

Ištirti norėdamas likimo skirtą dalią,

Sau pasirinko jį kovoti viens prieš vieną.

Jo povyžai, jo dvasiai, ginklų jo kokybei

520 Tu neprikiši nieko. Suvedė juos Hermas.

Du vyrai priešininkai bus ten sustatyti,

Ir priešingus dievus ant skydų jie surems,

Nes vienas jų Tifoną liepsnaburnį neša,

Skyde gi Hiperbijo – tėvas Dzeusas sėdi
Ir laiko rankoje ten vylyčią liepsnotą.
O niekas dar nematė Dzeuso nugalėto!
Jei taip dievai paskirstė savo palankumą,
Tai – mūsų pergalė, ir priešai pralaimės.
Jei už Tifoną Dzeusas mūsų stipresnis,
Galbūt, stipresnis bus ir mūsų karžygys.
530 Taip, ženklą to dėka, ant skydo pavaizduoto,
Pats Dzeusas Hiperbijo gelbėtojas bus.

CHORAS

II antistrofa

Aš tikiu, kad tas, kurs skyde
Turi ženklą, mirtingiems žmonėms
Ir dievams ilgaamžiams nemielą, –
Požeminės dievybės paveikslą,
Dzeuso priešą abuoją vaizdą, –
Būtinai turi galvą prarasti,
Besismelkdams į mūsų vartus.

540 **PASIUNTINYS** Tebūna taip. Toliau kalbėsiu apie penktą,
Arkadą, Atlantės sūnų Partenopą,
Kurs prie penktųjų vartų, šiaurėje, rikiuojas,
Prie kapo Amfijono, gimusio iš Dzeuso.
Prisiekia ietimi, kurią labiau už akį
Brangina jis ir gerbia lygiai su dievais,
Kad sunaikins tikrai jis seną Kadmo pilį
Prieš Dzeuso valią net. Taip šaukia gražiaveidis
Kalnietės motinos sūnus, narsus jaunuolis.
Pirmasis pūkas jau ant jo skruostų matyti –
550 Plaukai, sužėlę tankiai – diegas jaunumės.
Bet nieko mergiško jo būdas nebeturi:

Baisingai žvelgdamas jis veržiasi pirmyn.
Ir ne be pagyrų jisai prie vartų puola,
Nes mūsų miesto gėdą neša jis ant skydo,
Variu apkaustyto ir ginančio jo kūną:
Tai sfinksas kraugerys, išdrožinėtas puikiai,
Prikaltas vinimis prie skydo apvalaus.
Po kojomis jis drasko vieną iš kadmiečių,
Kad mūsų vylyčios į šitą vyrą smigtų.
560 Ir, rodos, ne prekiauti jis karan atvyko
Iš kelio tolimo, ir ne gėdingam žygiui –
Arkadas Partenopas vyras ne toksai.
Gyvena Arge jis ir už viešnagę savo
Apmoka neblogai, grasindamas šioms sienoms.
Tegu neleidžia dievas jam tatai įvykdyt.

ETEOKLIS O, kad į juos pačius lemtis nukreiptų grėsmę!
O, kad dievai už tą gyrimąsi nedorą
Tikrai jiems pražūtį gėdingąją pasiųstų!
Turės arkadas šitas priešininką vertą,
570 Nepagyūrą vyrą: rankos jojo veiklios.
Tai Aktoras, anksčiau minėto kario brolis.
Ir jis neleis tuščiai jiems ten liežuviais malti,
Mūs žmones gąsdinti ir didinti nelaimės.
Neleis įžengti tam, kuris ant savo skydo
Pabaisą įneša – šlykštaus žvėries paveikslą.
Patsai žvėris ims keikti tą, kurs jį nešioja,
Kada į jojo kūną smūgiai pasipils! –
Tokia dangaus valia, aš tiesą pranašauju.

CHORAS

III strofa

Žodžiai varsto man krūtinę,

580 Ant galvos plaukai pašiušo,
Besiklausant pagyrūnų,
Tų nedorėlių kalbos.
O, kad juos dievai šioj žemėj
Lig vieno pražudytų!

PASIUNTINYS Aš paminėsiu šeštą – vyrą protingiausią,
Galingą pranašą – Amfiarėją tvirtą.
Prie Homoloidų išsirikiavęs vartų,
Jis keikia atvirai ir stipruojį Tidėją,
Tą baisų žmogžudį, tą gąsdintoją miesto,
590 Kuris užtraukė Argui tiek skaudžių nelaimių,
Žudynių tarną tą ir šauklį Erinijos,
Atnešusį Adrastui šiuos sunkius vargus.
Atkreipęs gi akis į tavo vargšą brolių,
Stipruolį Polineiką, – plūsta jį piktai.
Jo vardą taria jis, dalindamas pusiau,
Ir kalba lūpomis jam šitokius žodžius:
„Tikrai dievams patiks toksai pasielgimas,
Ir ainiams bus gražu klausytis ir sakyti,
Kaip miestą gimtąjį ir tėviškės dievus
600 Tu naikinai, kariauną svetimą atvedęs.
Ar rasi priežastį, kuri tau duotų teisę
Užmušti motiną? Argi tėvų šalis,
Kurią pavergti su savąja ietim nori,
Taviems tikslams ir kėslams turi patarnauti?
Kai dėl manęs, žinau, kad, kritęs priešų žemėj,
Ašai, žynys, patręšiu kaulais jos laukus.
Tad kaukimės! Tikiuos, kad mirsiu aš garbingai.“
Kalbėjo taip žynys, bet ant varinio skydo,

610 Kur laikė rankose, visai ženklų nebuvo.
Jis didvyriu garsiu ne apsišaukti nori,
Jis nori būti juo. Jam duoda gerą vaisių
Gili širdies vaga, iš kur tikrai išauga
Sumanymai kilnieji. Patariu prieš jį
Gerus ir išmintingus priešininkus siųsti:
Nes tas baisus yra, kurs garbina dievus.

ETEOKLIS O, paukšti negando, kurs suvedei draugėn
Su šiais nedorėliais teisingą tokį vyrą!
Kiekvienu atveju nėra blogesnio nieko
Už blogąją draugystę: vaisiai jos žalingi.

620 Nelaimės dirvoje juk uždera mirtis.
Tikrai, ir doras vyras, kurs į laivą sėdas
Kartu su nedorais ir jžūliais jūreiviais,
Vienodai su dievų paniekintaisiais žūsta.
Juk net ir tas, kuris pats būdamas teisingas,
Bet veikdamas išvien su nedorais piliečiais,
Užmiršusiais dievus, – su jais kartu pražūsta,
Į tinklą draug su jais pakliuvęs netikėtai,
Nes bendras pliekia jį skaudus dievų botagas.
Ir šis žynys taip pat, sūnus garsaus Elkėjo,

630 Protingas pamaldus, teisingas, geras vyras,
Net ir nenoromis bendraudamas su tais
Nedorėliais visais, tais pagyrūnais vyrais,
Kurie atvyko čia po taip ilgos kelionės
Vien tam, kad pralaimėję bėgtų atgalios, –
Turės su jais ir žūti, Dzeusui to panorus.
Bet rodos man, kad jis mūs vartų nė nepuls:
Ne tai, kad jis bijotų, ar stokotų ryžto.

640 Bet žino juk, kad reikia mūšyje jam žūti,
Jei tik teisingos bus Loksijo pranašystės:
Šis arba tyli vien, ar kalba vien teisybę.
Vienok prieš jį statysim stiprujį Lastėną,
Nekenčiantį ateivių vartininką, vyrą,
Kurs senis išmintim, o kūnu dar jaunuolis.
Jis turi žvitrią akį, miklią ranką. Ietim
Į skydo nedengiamą vietą moka smogti.
Bet mirtingiems sėkmė – tik dievo dovana.

CHORAS

III antistrofa

650 O, dievai, išklause mūsų
Šių maldų teisingų, laimės
Mūsų miestui dovanokit!
Kreipkit karo šio vargus
Į atėjūnus. Už bokštų,
Dzeusai, juo žudyk perkūnais.

PASIUNTINYS

Prie septintųjų vartų stovintį, septintą
Aš paminėsiu vadą – tavo tikrą brolių.
Jis keikia miestą šį ir jam nelaimių trokšta.
Užvaldęs mūrus šiuos ir valdovu apskelbtas,
Jis, pergalės savos pajaną sugiedojęs,
Norės su tavim nirtingai susigrumti –
Arba tave nukauti, arba pats numirti.
660 O jeigu liksi gyvas tu, kurs jį kadais
Pažeminai ištrėmęs, – tai kaltybę savo
Tu tuo pačiu būdu – ištrėmimu atpirksi.
Taip rékauja dabar stiprusis Polineikas
Ir šaukiasi savęsp jis tėviškės dievus,
Idant jie jo maldas maloniai išklausytų.

Jis turi naują skydą, puikiai padarytą,
Ir ženklas dvigubas ant jojo pavaizduotas:
Žingsniuoja moteris, ten vesdamasi oriai
Auksinį vyrą, kurs į karį panašus.

670

O jojo raidės sako: "Aš esu Teisybė,
Ir aš parvesiu jums šį vyrą į namus,
Ir miestą gimtąjį galės jisai valdyti."
Tokių dalykų jis mokėjo išgalvoti!
Tad pagalvok patsai, ką tu prieš jį pasiūsi.
Tu niekad os nepeiksi mano pranešimų,
Bet pats dabar žinok, kaip miestą šį vairuoti.

PASIUNTINYS išeina

ETEOKLIS

O, prakeiksme dievų, o, dievo įsiutime!
O, mano gimine apverktino Edipo!
O, varge, pildosi jau tėvo prakeikimas.
Bet ne, nepridera nei verkti man, nei skųstis,
Idant vaitojimas smarkesnis nepakiltų...
Pritinka jam labai ir vardas Polineiko...
Bet greit žinosime, ko vertas tas jo ženklas,
Ar jį parves namo tas įrašas ant skydo,
Kvailai jam pakuždėtas jo aršios širdies.
Gal ir įvyktų tai, jei, dirbant ir galvojant,
Teisybė vestų jį – duktė valdovo Dzeuso.
Tačiau Teisybė niekad dar nė žodžio jam
Nepratarė tikrai: nei kai paliko įsčias

680

690

Jis savo motinos, nei kai paskui jis augo
Ir tapo jaunuoliu, nei kai barzda apžėlė
Jo smakras. Štai dėl ko manau, kad ir nūnai
Kai savo tėviškei jis neša tiek nelaimių,

Teisybė juo labiau prie jojo nesigretins.
Iš tikro, melagingą vardą ji turėtų,
Jei susimokytų su šiuo įžūliu vyru.
Tuo įsitikinęs einu ir susiremsiu
Aš pats su juo. Kas turi tam didesnę teisę?
Prieš jį kovon aš pats akis į akį stoisiu;
700 Valdovas prieš valdovą, brolis gi prieš brolių.
Tad man greičiau atnešk manąsias blauzdines,
Ir ietį aštriąją, ir dangą akmenims.

CHORAS Mieliausias iš žmonių, sūnau Edipo vargšo,
Nebūki panašus į tą, kurs piktžodžiauja
Juk jau pakanka to, kad kaujas Kadmo vyrai
Su Argo vyrais; dar nuplaujams šis kraujas.
Bet jei kits kitą žudo vyrai vienagenčiai,
Tai toks nusikaltimas niekad nepraeis!

ETEOKLIS Jei kas nelaimę kenčia, gėdos nepatirdams,
710 Tebūna taip. Tokiam laimėjimas – mirtis.
Bet juk nėra šlovės gėdingoje nelaimėje.

CHORAS I strofa
Ką galvoji, sūnau? Pykčio pilnas aistras,
Kurios karo tetrokša, savy nugalėk.
Ir užgniaužk blogo geismo pradus!

ETEOKLIS Na, jei taip skubina šį reikalą dievai,
Tai Lajo jau visa šlykščioji giminė,
Kurios didžiai nekenčia Febas Apolonas,
Tegu pavėjui plaukia bangomis Kocito.

CHORAS II antistrofa
720 Tave stumia troškimas žiaurus į kančias.
Kartų vaisių atneš žmogžudystė klaiki:

Juk to kraujo praliet nevalia.

ETEOKLIS O tėvo išstartas baisus prakeikimas
Mane sekioja vis išdžiūvusiom akim
Ir sako, jog geriausia būtų man mirtis.

CHORAS II strofa
Ne, neskubink mirties. Jeigu savo gyvybę
Tu išsaugosi, nieks neprikiš tau bailumo.
Juodaskraistės juk neis Erinijos pas tuos,
Kurių priima auką dievai.

ETEOKLIS 730 Kažkaip jau mus dievai paliko ir užmiršo,
Tik mūs mirties auka dar gali jiems patikti.
Tai ko gi baidomės likimo pražūtingo?

CHORAS II antistrofa
Šiandien tau reikia stiprybės. Rytoj gal
Dievas ateis ir atneš įkvėpimą smagesnį,
Kryptį pakeisdamas valios tavosios. Dabar gi
Verda apmaudas tavo širdy.

ETEOKLIS Edipo prakeikimas verda manyje.
Tikrai yra teisinga sapno pranašystė,
Kuri ir padalino tėviškės turtus!

CHORAS Nors moterų nemyli – jų paklausyk!

ETEOKLIS 740 Kalbėkit, ką man veikti. Tik ne per ilgai!

CHORAS Kad neitum tuo keliu – prie vartų septintųjų!

ETEOKLIS Manęs išerzinto nenuramins žodžiais.

CHORAS O dievas pergalę, nors blogą, juk pagerbs!

ETEOKLIS Šarvuotas karžygys tokios kalbos nemėgsta.

CHORAS Bet tu pralieti trokšti savo brolio kraują!

ETEOKLIS Jei leis tiktai dievai – bausmės jis neišvengs.

ETEOKLIS skubiai išeina

CHORAS

I strofa

Man baisu, kad deivė, kuri nori sugriaut šiuos namus,
Blogio pranašė ta, taip mažai panaši į deives,
Erinija klaiki, atsiliepus į tėvo maldas,

750 Įvykdys rūstų prakeikimą

Edipo bepročio.

Į pražūtį vaikus šis ginčas stumia.

I antistrofa

O iš skitų atvykęs chalibas, svetimšalis tas,
Jų jų lemia likimą, dalintojas turtų žiaurus.
Geležis kietaširdė netekusiems dirvų plačių

Tik tiek paskirs gyventi žemių

Jų tėviškėj mieloj,

Kiek žuvusių kapams supilt užtenka.

II strofa

Kai jie brožudiškoj kovo

760 Parkris, abudu susigrūmę,

Ir godžios žemės dulkės ten

Sugers jų juodą kraują,

Kas tad nuvalymą suteiks

Ir kas nuplaus jų kaltę?

O, giminės nauji vargai,

Surizgę su senaisiais!

II antistrofa

Maniau, kad jau paseno tas,

Greitos bausmės sulaukęs,

Nusikaltimas Lajo,

770 Pet – trečią amžių siekia...

Mat, Apolonas kitados

Tarykloj viduržemėj
Jam žosmę trissyk ištarė:
„Bevaikis miestą saugok!“

III strofa

Bet, beprotybės mielos nugalėtas,
Mirtį lemtingą jis pats sau pagimdė:
Gimė sūnus tėvžudys jam Edipas,
Sėklą pasėjęs į motinos dirvą,
Kur ir patsai išaugintas jis buvo.
780 Kruviną tąsyk pradėjo jis gentį:
Juk beprotystė pamišėlius tuokė!

III antistrofa

Siaučia nelaimės, lyg mariose bangos:
Vienos štai krinta, o kitos jau kelias,
Trissyk smarkesnės, ir šniokščia prie vairo
Tėviškės laivo... Mus skiria nuo jujų
Siena tvirtovės – menkai ji mus saugo.
Baisiai bijau, kad drauge su valdovais,
Pavergtas priešų, nežūtų ir miestas

IV strofa

Juk išsipildo senas prakeikimas,
790 Kurį sunku į šalį mums nukreipti.
Pro vargšą pražūtis baisi praeina.
Bet jei kas nors per daug prigrobia turto,
Tai jis tada privalo gelbėt laivą,
Išmesdamas į jūrą dalį krūvio.

IV antistrofa

Kuriam iš vyrų tiek garbės parodė
Šalies dievai ir miesto šio piliečiai,

IR mirtingųjų gentys gausingiausios,
Kiek pagerbtas tada Edipas buvo,
Kai nuo šalies pašalino jisai
800 Tą baisų Sfinklą, kurs mūs vyrus grobė?

V strofa

Bet, kai pažino jisai, nelaimingas,
Savo vedybų baisumą,
Skausmo sunkaus nepakęsdamas, vargą
Dvigubą sau užsikrovė.
Siutulio savo širdies neslopindamas,
Tąja ranka, kuria tėvą nužudė,
Sau jis išplėšė brangiausias akis.

V antistrofa

Sūnus savuosius po to jis prakeikė:
Pykdamas už priežiūrą blogą.
810 Vargė! Aštrus prakeikimo liežuvis!
Turtą turėsią dalintis
Jie kalavijais ginkluotomis rankom.
Taigi bijau, kad jau pradeda vykdyt
Jiems visa tai Erinija miklioji.

Vėl atvyksta PASIUNTINYS

PASIUNTINYS Nurimkite, merginos, motinų augintos
Grėsmė vergovės jau nuo miesto šio nutolo,
Ir vyrų milžinų grasinimai sužlugo.
Nutilo viesulai. Audros bangų mūša
Jokios skylės mūs laivo šonus nepadare.
820 Apgynė sienos mus, nes vartuose stovėjo
Patikimi vadai – kovotojai galiūnai.
Puikiausia padėtis prie vartų mūs šešių,

Bet septintus parinko Septintos valdovas
Šviesusis Apolonas, kad gentis Edipo
Senovės Lajo nusikaltimus išpirktų.

CHORAS Kokia nauja nelaimė gresia mūsų miestui?

PASIUNTINYS Jau miestas šis saugus, tačiau valdovai–broliai...

CHORAS Kurie? Ką pasakei? Aš proto netenku.

PASIUNTINYS Atgauk jį ir klausyk: Edipo giminė...

830 **CHORAS** O, nelaiminga aš! Nelaimę nujaučiu.

PASIUNTINYS Viens kitą savo rankom vyrai šie nužudė.

CHORAS Prie ko priėjo jie! Baisu, tačiau kalbėk.

PASIUNTINYS Sugėrė žemė kraują brolišių skerdynių.

CHORAS Tad šitaip brolių rankom... vienas kitą žudė!..

PASIUNTINYS Nėra čia abejonių: juodu nukauti.

CHORAS Turbūt, abiem drauge likimas bendras skirtas?

PASIUNTINYS Naikina jis tikrai šią gentį nelaimingą

Drauge čia tenka mums ir ašarot, ir džiaugtis.

Gražiai pasisėkė mūs miestui, bet valdovai,

840 **CHORAS** Abudu karvedžiai, turtus pasidalino

Kietąja geležim, nukalta skitų kūjais.

Turės jie žemės tiek, kiek kapui jos reikės.

Taip pildos nelaimingas tėvo prakeikimas!

PASIUNTINYS išeina

CHORAS

I strofa

O, Dzeuse didysis ir miesto dievai,

Kur saugote Kadmo tvirtovę!

Ar krykštaut turėčiau ir tam padėkot,

Kurs miestą išgelbėjo mūsų?

I antistrofa

Ar verkti tų vargšų, belaimių vadų,

850

Kur mirė bevaikiai? Iš tikro,
Teisingas jų vardas: daug vaidijos jie
Ir žuvo pilni pikty kėslų.

II strofa

Juodas Edipo genties prakeikimas
Jau išsipildė.
Šaltis klaikysis suspaudė man širdį.
Parengiau kapui
Giesmę Tiujadės liūdnesiausią, išgirdus,
Jog nelaiminigai
Žuvusių guli lavonai kraujuoti.
Sąskambį iečių šitą sukėlė
Paukštė piktoji!

860

II antistrofa

Tėvo rūstus prakeikimas įvyko,
Žodis teisėtas.
Krito ant jų Lajo nepaklusnumas.
Rūpestis miestui:
Juk nepraeina dievų pranašystės.
O, nelaimingi,
Šitokį darbą įvykdyt galėjot!
Ašarų vertos kančios atėjo:
Tai nebe žodžiai!

Į sceną išneša abiejų brolių lavonus

Epodas

870

Žinia patvirtinta! Per daug jau visa aišku!
Mane užvaldė dvigubi skausmai.
Abu šie vyrai – brolių dūstės aukos.
Abu šie vyrai – dviguba kančia.

Ką man sakyt? Juk aišku jau savaime,
Jog šiuos namus vargų vargai apniko.
O draugės mielos, muškites į galvas
Ir rankomis daužykit krūtines,
Tegu pavėjui plaukia jūsų raudos,
Tegu palydi jūsų rankų smūgiai
880 Tą eldiją su burėmis juodom,
Kur be dejonių visada keliauja
Per Acherontą į šešėlių krantą,
Kurio nelanko niekad Apolonas,
Kuriam nė saulė nesirodo niekad,
Kuris tačiau priglaus kiekvieną žmogų.
Štai ANTIGONĖ ir ISMENĖ žengia
Atlikti čia graudžiosios pareigos.
Manau, kad broliams jos, beabejonės,
Iš mylinčių krūtinių gilumos
890 Prakilnią raudą su skausmu išlies.
O mums patiktų prieš jų liūdną kalbą
Užtraukt nedarnią giesmę Erinijos
Ir Hado uždainuot nekenčiamą pajaną.

Įeina žuvusiųjų brolių seserys

ANTIGONĖ IR ISMENĖ

PIRMASIS PUSCHORIS

O, jūs, iš seserų visų nelaimingiausiasios,
Iš tų, kur juostomis apjuosia savo rūbą!
Verkiu, dejuoju aš, ir ne apsimetimas
Man iš širdies išplėšia šias šiurpias dejas.

I strofa

ANTRASIS PUSCHORSI (*žiūri į du lavonus*)

O, bepročiai, savo draugų neklausę
Nelaimės visos jūsų nepamokė.

900 Jūs tėviškės namus paglemžt norėjot smurtu

PIRMASIS PUSCHORIS

O, nelaimingieji tie, kurie tėvynei savo
leškojo pražūties namų savųjų gėdai.

I antistrofa

ANTRASIS PUSCHORIS

O, jūs, griovėjai savo namo sienų,
Patirti gavę karčią vienvaldystę!
Štai jus dabar sutaikė geležis kietoji!

PIRMASIS PUSCHORIS

Valdovė Erinija, mat, tikrai įvykdė
Teisingą senojo Edipo prakeikimą.

II strofa

ANTRASIS PUSCHORIS

Kairįjį pradūrė šoną
Broliui rankos broliškos
910 Vai, jūs, vyrai, bepročiai,
Vai, abipusių žudynių
Prakeikimas – – – – –

PIRMASIS PUSCHORIS

Tu sakai, kad smūgis kiaurai
Jų pervėrė kūnus ir gentį:
Neapsakoma jųjų drąsa
Ir tėvo šaižus prakeikimas
Jiems nulėmė tokį likimą.

II antistrofa

ANTRASIS PUSCHORIS

Aimanos po miestą plinta:

Sienos pilnos aimanų.

920

Žemė rauda savo vyrų.

Palikuonims turtai liks.

O dėl jų ir tarp šių vargšų

Kilo ginčas ir žudynės.

PIRMASIS PUSCHORIS

Susipykę savo turtus

Dalinos ir gavo po lygiai.

Bet draugai juk teisingai prikiš

Jų tarpininkui: dėkingumo

Sulaukti Arėjas negali.

III strofa

ANTRASIS PUSCHORIS

Štai ką geležis padarė.

930

Jų, nužudytų, laukia...

Gal paklaustumėte: kas?

– Duobės protėvių kapų.

PIRMASIS PUSCHORIS

Juos iš namų neapsakomos raudos ir sielvartas lydi.

Širdį draskydamas man ir dejonėmis reikšdamas kančią.

Džiaugsmo nemėgsta jisai ir ašaras lieja tikrąsias.

Alpsta manoji širdis, kai verkiu dėl dviejų šių valdovų.

III antistrofa

ANTRASIS PUSCHORIS

Kiek skausmų ir kiek nelaimių

Vargšai suteikė piliečiams

Ir svetimšalių eilėms

940

Pavojingoje kovoje.

PIRMASIS PUSCHORIS

O, nelaiminga tikrai yra toji, kuri juos pagimdė!
Veltui ji tarpe kitų gimdytojos vardą turėjo:
Ji su savuoju sūnum šeimoje kaip su vyru gyveno
Ir pagimdė štai tuos, kuriuos pribaižė broliškos rankos.

IV strofa

ANTRASIS PUSCHORIS

Broliškos ir pražūtingos
Įkvėptos baisingo pykčio,
Jos išsprendė šitą ginčą
Kruvinam kovos lauke.

PIRMASIS PUSCHORIS

950

Baigėsi jau neapykanta. Žemėj,
Kraują sugėrusioj, jungias
Jujų, tikrai bendrakraujų, gyvybė.
Svečias iš Ponto, išaštrintas plienas,
Gimęs liepsnoj, šičia buvo
Ginčo sprendėjas rūstus.
Turto dalintojas piktas Arėjas
Tėvo rūstaus prakeikimą įvykdė.

IV antistrofa

ANTRASIS PUSCHORIS

960

Dzeuso skirtą vargo dalį
Jie patyrė štai dabar.
O po vargšų kūnais – žemės
Neaprėpiama erdvė.

PIRMASIS PUSCHORIS

Savąją giminę papuošė, vargšai,
Žiedu gausių nelaimių.

Bet pagaliau prakeikimo dievaitės
Spiegiamą pergalės dainą užtraukė
Giminei visai pražuvus.
Vartuos, kur kovės abu,
Negando pergalės stovi paminklas:
Aukos šios keršto dievybę nutildė.

ANTIGONĖS ir ISMENĖS rauda

ANTIGONĖ Už smūgį – smogei jam!
970 **ISMENĖ** Užmušęs jį, mirei!
ANTIGONĖ Nukovei ietimi!
ISMENĖ Mirei, nukautas ietim!
ANTIGONĖ Nelaimių atnešei!
ISMENĖ Nelaimių tiek patyrei!
ANTIGONĖ Tekėkit, ašaros!
ISMENĖ Skambėkit, gaudžios raudos!
ANTIGONĖ Guli parkritęs čia...
ISMENĖ Užmušęs savo brolių!

Strofa

ANTIGONĖ Krūtinę skausmas graužia!
ISMENĖ Krūtinėj rauda man širdis!
ANTIGONĖ Tu taip didžiai apverktinas!
ISMENĖ Ir nelaimingas tu labai!
ANTIGONĖ Tave nužudė brolis!
980 **ISMENĖ** Tu brolių nužudei!
ANTIGONĖ Graudu kalbėt!
ISMENĖ Graudu matyt!
ANTIGONĖ Tiek sielvarto ir tiek kančių!
ISMENĖ Netekus brolių seserims!
CHORAS O Moira, negandų siuntėja atšiauri!

O tu, Edipo gerbtinas šešėli!

Juodoji Erinija! Tu – tikrai galinga!

Antistrofa

ANTIGONĖ O, tą nelaimę baisią...

ISMENĖ (*žiūri į POLINEIKĄ*) Parodei man po ištremties.

ANTIGONĖ Nukovė, bet negrįžo jis!

990 **ISMENĖ** Prarado gyvastį namuos!

ANTIGONĖ Prarado jis tikrai...

ISMENĖ Ir šį pašalino...

ANTIGONĖ Vargų gentis!

ISMENĖ Iškentus daug!

ANTIGONĖ O bendro vardo gedule!

ISMENĖ O trigubos kančios rauda!

ANTIGONĖ Graudu kalbėt!

ISMENĖ Graudu matyt!

CHORAS O Moira, negandų siuntėja atšiauri!

O tu, Edipo gerbtinas šešėli!

Juodoji Erinija! Tu – tikrai galinga!

ANTIGONĖ (*žiūri į POLINEIKĄ*) Tu ją iš tikro pažinai!

1000 **ISMENĖ** (*žiūri į ETEOKLĮ*) Su ja netrukus susidūrei.

ANTIGONĖ Tu tik dėl jos grįžai į miestą!

ISMENĖ Prieš brolių stodamas kovon.

ANTIGONĖ Graudu kalbėt!

ISMENĖ Graudu matyt!

ANTIGONĖ O, vargas mums!

ISMENĖ Kokia kančia!

ANTIGONĖ Namams ir žemei šiai...

ISMENĖ O ypač man...

ANTIGONĖ Deja, deja, man dar daugiau!

ISMENĖ Vai tu, valdove, vade Eteokli,
Kiek suteikei tu mums žiaurių nelaimių!

1010 **ANTIGONĖ** Vai jūs, kurių raudot labiausiai turim,
Vai jūs, pašėlę negande baisiam!

ISMENĖ Kur juos palaidot žemėje turėsime?

ANTIGONĖ Kur jiems pritinka – vietoj garbingiausioj.

ISMENĖ Greta su tėvu – skausmas mūsų jungias.

Atvyksta ŠAUKLYS

ŠAUKLYS Aš privalau paskelbti, ką mano, ką nusprendė
Kadmiečių seno miesto liaudies išrinktieji.

Jie už savos tėvynės meilę Eteoklij

Palaidot nutarė jo žemėj mylimoj,

Nes, priešus vydamas, jisai mieste ir mirė.

1020 Švarus, be priekaišto, tėvų šventoves gerbė

Ir mirė, kur jaunimui mirt yra gražu.

Tai tiek man apie jį pranešti įsakyta!

Lavoną šitą gi, – jo brolių Polineiką, –

Nelaidotą išmest, te šunes jį suėd!

Juk jis kadmiečių žemę būtų nuteriojęs,

Jei niekas iš dievų nebūtų jo atrėmęs.

Tada savo atgailą tegu ir po mirties

Jis vykdo prieš dievus, negerbdamas kurių,

Kariauną svetimą atvedęs, puolė miestą.

1030 Tad šitaip išmestas, tegu skrajūnų paukščių

Teisingą atpildą jis gauna be garbės.

Nebus jam rankomis draugų supilto kapo,

Negarbins jo taip pat nė raudos aštriabalsės,

Nebus jis pagerbtas bičiulių pakasynom.

Tai šitaip nutarė valdžia kadmiečių miesto!

- ANTIGONĖ** O aš atvirai sakau valdytojams kadmiečių:
Jei niekas nepadės palaidot antrą brolj,
Viena atliksiu tai ir, laidodama jį,
Aš pavojus visus pakelsiu. Man ne gėda,
1040 Kad savo miesto valdžiai būsiu neklusni.
Juk jungia mus abu galingi kraujo ryšiai –
Vaikus belaimės motinos ir vargšo tėvo.
Tad junkis noromis prie skausmo nenorėto
Ir širdis–gimines, o mano siela, gretink,
Nors jis ir miręs jau, o tu tebegyva!
Ir tenemano niekas, kad vilkai išalkę
Galės tenai draskyti mano brolio kūną.
Nors aš ir moteris, tačiau mokėsiu kapą
Ir pakasynas jam pati viena surengti.
1050 Atnešus raukšlėse lininio rūbo žemės,
Aš jį palaidosiu. Te niekas neabejoja:
Man nei drąsos netrūksta, nei išradingumo.
- ŠAUKLYS** Įspėju aš tave: tu nesipriešink miestui.
- ANTIGONĖ** Įspėju aš tave: tuščiai manęs nemokyk.
- ŠAUKLYS** Juk liaudis bus rūsti, išvengusi nelaimės!
- ANTIGONĖ** Tegu ji ir rūsti tačiau be pakasynų
Aš brolio savojo palikti negaliu!
- ŠAUKLYS** Tu miesto pabaisai suteiksi kapo garbę?!
- ANTIGONĖ** Bet argi ir dievai taip pat jau jį atstūmė?
- 1060 **ŠAUKLYS** Nuo tos dienos, kai jis užpuolė šitą miestą.
- ANTIGONĖ** Jis už savas skriaudas atlygino skriaudom.
- ŠAUKLYS** Dėl vieno prieš visus jisai sumanė žygį.
- ANTIGONĖ** Paskiausia iš dievų Eridė taria žodį.
Aš jį palaidosiu. Daugiau man nešnekėk.

ŠAUKLYS Daryki taip, kaip nori: aš tave įspėjau.

CHORAS Deja, deja!

O, pagyrūnės, Kėros pražūtingos,

O, Erinijos, jūs Edipo gentį

Su šaknimis štai šitaip išnaikinot!

1070 Kas bus? Kas man daryt? Ką pasirinksiu aš?

(Į POLINEIKĄ)

Ar aš galiu išdrįst tavęs neapraudoti

Ir nelydėt į kapą? O vienok bijau

Ir vengiu aš piliečių grasymo baisaus

(Į ETEOKLĮ)

Tu daugel, žinoma, raudotojų turėsi,

Anas gi nelaimingas apverktas nebus.

Nebent viena sesuo jį gaudžiai apraudotų

Išvykstantį iš čia. Kas čia klusnus paliktų?

PIRMASIS PUSCHORIS

Tegu mus baudžia ar nebaudžia miestas

Už tai, kad mes raudosim Polineiko.

1080 Bet mes į kapą jį drauge lydėsime

Ir laidosime. Nes giminei juk visai

Šis skausmas bendras. Miestas kai kada

Kitoniškai supranta teisingumą.

Antistrofa

ANTRASIS PUSCHORIS

O mes – su šituo. Taip ir miestas mūsų

Ir teisingumas liepia mums daryti.

Draug su dangum ir su galybe Dzeuso

Ir jis taip apgynė Kadmo miestą,

Kad prieš jėgos jojo neišgriautų,

O juo labiau – kad vyrų svetimšalių

Atšiaurios bangos jo nepaskandintų.

1090

Viena choro pusė išlydi ETEOKLIO lavoną,

o kita – POLINEIKO